

Nederlands Dagblad

Christelijk betrokken

Cultuur

?Ethici voeren de verkeerde discussie?

Geplaatst: 16 oktober 2009 13:20, laatste wijziging: 16 oktober 2009 14:53

Ethici voeren de verkeerde discussie. Ze praten aanhoudend over de toelaatbaarheid van nieuwe biotechnologieën, maar ze moeten eens nadenken over de vraag, hoe de mens zichzelf op een goede manier verbeteren kan. Dat meent de Twentse techniekfilosoof prof. dr. ir. Peter-Paul Verbeek.

De grenzen tussen techniek en mens vervagen. Techniek is inmiddels meer dan een instrument om de menselijke gezondheid, levensduur of geluksbeleving te vergroten. Techniek kan de mens niet alleen genezen maar ook verbeteren, door protheses, implantaten of gekweekt weefsel. Die verandering vraagt om een nieuwe filosofie van de techniek en om een nieuwe ethiek van de techniek, meent Peter-Paul Verbeek (1970). Gisteren aanvaardde hij het ambt van hoogleraar filosofie van mens en techniek aan de Technische Universiteit Twente.

Verbeek bouwt voort op het werk van de Amerikaanse techniekfilosoof Don Ihde, die de relaties tussen mensen en technologieën analyseerde. Mensen kunnen technologieën inlijven, zoals het kijken door een bril, of ermee interacteren, zoals het bedienen van een dvd-speler. Ihde nam afstand van de klassieke techniekfilosofie, die de technologie vooral vervreemdend vond: vanuit technisch oogpunt zou de werkelijkheid alleen nog interessant zijn als grondstof voor technologieën. Volgens Ihde kan technologie op allerlei manieren worden geïnterpreteerd; spreken over 'de technologie' vindt hij niet zinvol.

Ihde analyseerde brillen, telescopen, hamers, gehoorapparaten en andere technologieën die door mensen wordt gebruikt. Verbeek wil verder gaan, want de nieuwste technologieën worden niet alleen gebruikt door de mens, maar veranderen hem ook. Verbeek spreekt van een nieuwe verhouding tussen mens en techniek; de mens is ondergedompeld in een omgeving die intelligent op zijn aanwezigheid en activiteiten reageert. Zo kan een dove weer horen dankzij een cochleair implantaat dat rechtstreeks op de gehoorzenuw is aangesloten. Horen is een gemeenschappelijke activiteit van mens en technologie geworden. Verbeek noemt dit 'versmelting', omdat het verschil tussen mens en technologie nagenoeg verdwenen is.

Belangstellenden kunnen de rede van Peter-Paul Verbeek, De grens van de mens: over techniek, ethiek, en de menselijke natuur, verkrijgen via de voorlichter van de Universiteit Twente, Joost Bruysters: 053-489 2773 of j.c.p.bruysters@utwente.nl

Het volledige artikel kunt u lezen in het bijlage Het Katern van het Nederlands Dagblad van vrijdag 16 oktober 2009. Vanaf vrijdag 16 oktober 2009 kunt u deze krant kopen via de [losse verkoop](#) of de [digitale editie](#).